

Wörterbuch Recht und Wirtschaft Band 2: Deutsch-Türkisch

von
Osman Nazim Kiygi

2. Auflage

Wörterbuch Recht und Wirtschaft Band 2: Deutsch-Türkisch – Kiygi

schnell und portofrei erhältlich bei beck-shop.de DIE FACHBUCHHANDLUNG

Thematische Gliederung:

Zweisprachige Rechts- und Wirtschaftswörterbücher

Verlag C.H. Beck München 2013

Verlag C.H. Beck im Internet:
www.beck.de

ISBN 978 3 406 64003 2

Beleuchtung

Beleuchtung *f* ışıklandırma; (*alt*)
tenvirat
Belohnung *f* ödül; (*alt*) mükâfat
bemängeln *v.tr.* malın ayıplı olduğunu
bildirmek
Bemerkungen *pl* (*GrundbR*)
mülâhazat; düşünceler; notlar;
~ **zu den Grundpfandein-
trägen** (*GrundbR*) gayrimenkul
rehin kayıtlarına ait mülâhazat;
(*neu*) taşınmaz rehni kayıtlarına ait
düşünceler
Bemessung *f* takdir; değerlendirme;
değer biç(İL)me; ~ **der
Freiheitsstrafe** (*StGB* § 39) hapis
cezasının belirlenmesi (*vgl. TCK md.
61 f. 6*)
Bemessungsgrundlage *f* matrah; ~
für Beiträge (→ *Beitragsbemessungs-
grundlage*)
bemühen *v.refl.* çaba göstermek
Bemühen *n* çaba; ~, **den Schaden
wiedergutzumachen** (*StrafR*) zararı
ortadan kaldırmak için gösterilen
çaba
benachbart *adj* komşu; ~ **e Quellen**
(*SachenR*; *SZGB Art. 708*) komşu
kaynaklar (*vgl. TMK md. 759 f. 1*)
benachrichtigen *v.tr.* haber vermek;
bildirmek; haberdar etmek; (*alt*)
ihbar etmek; **seinen unmittelbaren
Vormann und den Aussteller** ~
(*WG Art. 45 Abs. 1*; *OR Art. 1042
Abs. 1*) kendi cırantasına ve
düzenleyene bildirmek (*vgl. TTK md.
723 f. 1*); (*alt*) kendi cırantasına ve
keşideciye ihbar etmek (*vgl. TTK md.
635 f. 1 a.F.*); **von der Verhaftung
unverzüglich** ~ (*StPO* § 114b
Abs. 1) tutuklamadan gecikmeksizin
haber vermek (*vgl. CMK md. 107
f. 1*); **wer eine verlorene Sache
findet, hat den Eigentümer
davon zu** ~ (*Fund*; *SZGB Art. 720
Abs. 1*) kaybedilmiş bir şeyi bulan
kimse, malın sahibine bildirmek
zorundadır (*vgl. TMK md. 769 f. 1*);
(*alt*) kaybolan bir malı bulan kimse
sahibine haber vermeğe mecburdur
(*vgl. MK md. 693 f. 1 a.F.*)
benachrichtigt *adj* bildirimde
bulunulan; haber verilen; haberdar;
(*alt*) müttali
Benachrichtigung *f* haber ver(İL)me;

beneficium abstinendi

ihbar; (*neu*) bildirim; **ohne** ~
bildirimsiz; haber vermeksizin;
ihbarsız; **schriftliche** ~ yazılı
olarak haber ver(İL)me; yazılı
olarak bildirimde bulunma; (*alt*)
yazılı ihbar; ihbarname; **nach
vorgängiger** ~ (*z.B. SZGB
Art. 898 Abs. 1*) daha önce
bildirimde bulunarak (*vgl. TMK
md. 953 f. 1*); (*alt*) evvelce ihbar
ettikten sonra (*vgl. MK md. 867 f.
1 a.F.*); **der zur ~ Verpflichtete**
(*WG Art. 45 Abs. 5*; *OR Art. 1042
Abs. 5*) bildirimini yapmakla yükümlü
olan kişi (*vgl. TTK md. 723 f. 6*);
(*alt*) ihbarı yapmakla mükellef kimse
(*vgl. TTK md. 635 f. 5 a.F.*); ~ **des
Abwesenden** (*ProzessR*) gaibe haber
verilmesi; **die ~ unter Beifügung
des Tages und Ortes sowie
seiner Unterschrift auf dem
Wechsel oder einem Anhang
zu vermerken** (*Höhere Gewalt*;
WG Art. 54 Abs. 2; *OR Art. 1051
Abs. 2*) bildirimini, altına tarih, yer ve
imzasını da koyarak poliçeye veya
alonja kaydetmek (*vgl. TTK md. 731
f. 2*); (*alt*) gecikmeksizin bu ihbarı
poliçeye yahut bir alonja işaretle
beraber altına yer ve tarihi yazarak
imzalamaya mecbur olmak (*vgl.
TTK md. 643 f. 2 a.F.*); ~ **über den
Fortgang des Verfahrens** (*StPO*
§ 287 *Abs. 1*) tahkikat işlerinin
cerayanından haber verilmesi (*vgl.
CMUK md. 280 f. 1 a.F.*)
Benachrichtigungen *pl* (→ *Benach-
richtigung*) (*WG Art. 45*) bildirimler
(*vgl. TTK md. 723*)
Benachteiligung *f* zarar verme;
mittelbare ~ dolaylı zarar verme;
unmittelbare ~ doğrudan doğruya
zarar verme
Benachteiligungsabsicht *f* zarar
verme niyeti; ~ **des Gemein-
schuldners** (*InsR*; *Konkurs*) müflisin
zarar verme niyeti
benannt *adj* adı söylenen; adı ile
gösterilen; **Interesse eines ~en
Dritten** (*z.B. HGB* § 783 *Abs. 2*)
adı ile gösterilen bir üçüncü şahsın
menfaati (*vgl. TTK md. 1343 f. 2*)
beneficium abstinendi (*ErbR*; *Recht
des Erben, die Erbschaft auszuschlagen*)

beneficium abstinendi

mirasçının mirası ret hakkı (vgl. TMK md. 605)

Benehmen *n* davranış; tavır ve hareket;

Entfernung des Angeklagten wegen ordnungswidrigen ~s (StProzR) davranışları nedeniyle duruşmanın düzenli olarak yürütülmesini tehlikeye sokacağı anlaşıldığında sanığın duruşmadan dışarı çıkarılması (vgl. CMK md. 204)

Benennung *f* 1. isimlendir(ıl)me; (alt) tesmiye; 2. ata(n)ma; (alt) tâyin; 3. belirt(ıl)me; (alt) zikretme; ~ **des Vormunds** (BGB §§ 1776 ff.) vasiinin atanması (vgl. MK md. 413 vd.); (alt) vasi tâyini (vgl. MK md. 363 vd. a.F.); (S→ Bestellung des Vormundes) (SZGB Art. 379 ff.) vasiinin atanması (vgl. TMK md. 413 vd.); (alt) vasi tâyini (vgl. MK md. 363 vd. a.F.)

benutzen *v.tr.* 1. faydalanmak; (neu) yararlanmak; 2. kullanmak; (alt) istimal etmek

Benutzung *f* 1. faydalanma; (neu) yararlanma; 2. kullan(ıl)ma; (alt) istimal; ~ **öffentlicher Verkehrsmittel** kamu hizmeti taşıtlarından faydalanma; ~ **nicht überbauter Flächen** (SZGB Art. 779b) üzerinde yapı bulunmayan alandan faydalanma (vgl. TMK md. 827; MK md. 751/a a.F.)

Benutzungsgebühr *f* (VwR) (belediye tesislerinden) yararlanma ücreti

Benutzungszwang *m* (VwR) kullanma zorunluluğu; kullanma mecburiyeti

Benzin *n* (SteuerR) benzin; **bleifreies** ~ (UmweltR) kurşunsuz benzin; **verbleites** ~ (UmweltR) kurşunlu benzin

Benzinrationierung *f* benzin tüketiminin sınırlanması; (alt) benzin sarfiyatının tahdidi

Benzinverbrauch *m* benzin tüketimi; (alt) benzin sarfiyatı

Beobachter/in *m/f* gözlemci; (alt) müşahit -di

Beobachtung *f* gözlem; gözle(n)me; gözetle(n)me; (alt) müşahâde; **polizeiliche** ~ polis (veya kolluk) tarafından gözlenme; **Unterbringung zur** ~ (StPO § 81) gözlem altına alınma (vgl.

Berechnung

CMK md. 74; CMUK md. 74 a.F.); (alt) müşahâde altına alınma;

~ **der für die Hauptverhandlung vorgeschriebenen Förmlichkeiten** (StPO § 274) duruşma için kanunda belirtilen usul ve esaslara uyulma (vgl. CMK md. 222); (alt) duruşmanın nasıl yapılacağı hakkındaki kanunî merasime riayet (vgl. CMUK md. 267 a.F.)

Bepreisung *f* (Buchf) para ile ölçülme **beratend** *adj* istişari; (neu) danışma (ile ilgili)

Berater/in *m/f* danışman; (alt) müşavir

Beratung *f* 1. istişare; (neu) danışma; 2. müşavere; (neu) danışma; 3. (ProzessR) müzakere; (neu) wurde jedoch nicht in die Gesetzessprache aufgenommen görüşme; **der Vorsitzende leitet die** ~ (GVG § 194 Abs. 1) müzakereyi mahkeme başkanı yönetir (vgl. CMK md. 228); (alt) müzakerenin idaresi reise aittir (vgl. CMUK md. 382 a.F.); **wissenschaftliche** ~ bilimsel danışma; ~ **und Abstimmung** (GVG §§ 192 ff.) müzakere ve oy verme (vgl. CMK md. 227 vd.); (alt) müzakere ve rey verme (vgl. CMUK md. 381 vd. a.F.); ~ **des Gerichts** mahkemenin müzakeresi

Beratungsausschuss *m* danışma kurulu

Beratungsgeheimnis *n* müzakere ve oy verme gizliliği

Beratungshilfe *f* (ProzessR) danışma giderleri yardımı

Beratungskostenhilfe *f* (→ Beratungshilfe)

Beratungsstelle *f* danışma bürosu

berauben *v.tr.* mahrum etmek; (neu) yoksun etmek

beraubt *adj* mahrum; (neu) yoksun

BerBiG (Abk. für → Berufsbildungsgesetz) Meslekî Eğitim Kanunu

berechnen *v.tr.* hesaplamak; **Fristen** ~ süreleri hesaplamak

Berechnung *f* hesap -br; hesapl(n)ma; ~ **der Distanzfracht** (HGB § 631) mesafe navlunu hesabı (vgl. 6762 sayılı TTK md. 1085); ~ **der erkannten Strafe** (StPO § 458 Abs. 1) tâyin olunan cezanın hesabı (vgl. CMUK md. 402 f. 1 a.F.); ~

Berechnung

der Fracht (HGB § 657 Abs. 1) navlunun hesabı (vgl. 6762 sayılı TTK md. 1111); ~ **der Fristen** (z. B. SZGB Art. 663) sürelerin hesabı (vgl. TMK md. 714); (alt) müddetlerin hesabı (vgl. MK md. 640 a.F.); (z. B. OR Art. 132) sürelerin hesaplanması (vgl. TBK md. 150); (alt) müddetlerin hesabı (vgl. 818 sayılı BK md. 130 a.F.); ecellerin hesaplanması; ~ **der Fristen der Ersitzung** (SachenR; SZGB Art. 728 Abs. 3) kazandırıcı zamanaşımı süresinin hesaplanması (vgl. TMK md. 777 f. 3); (alt) iktisabî müruzuruzaman müddetinin hesabı (vgl. MK md. 701 f. 2 a.F.); ~ **der Fristen für die Vorlegung von Wechseln** (WG Art. 37 Abs. 3) poliçelerin ibraz sürelerinin hesabı (vgl. TTK md. 707 f. 3); (alt) poliçelerin ibraz müddetlerinin hesabı (vgl. 6762 sayılı TTK md. 619 f. 3 a.F.); ~ **des Gewinns und Verlustes** (HGB § 502 Abs. 2) kâr ve zararın hesabı (vgl. 6762 sayılı TTK md. 964 f. 2); ~ **des Überschusses** (SachenR; SZGB Art. 911 Abs. 2) arta kalan paranın hesaplanması (vgl. TMK md. 966 f. 2); (alt) artık kalanın hesabı (vgl. MK md. 880 f. 1 a.F.); ~ **des verfügbaren Teils** (ErbR; SZGB Art. 474) tasarruf edilebilir kısmın hesabı (vgl. TMK md. 507); (alt) tasarruf nisabının hesabı (vgl. MK md. 454 a.F.); ~ **des zu zahlenden Betrags** (HGB § 670 Abs. 3) ödenecek miktarın hesabı (vgl. 6762 sayılı TTK md. 1125 f. 3); ~ **von Zinseszinsen** (Anatozismus) faize faiz yürütülmesi

Berechnungsart f (AktR; OR Art. 661) hesaplama biçimi (vgl. TTK md. 508); (alt) hesap tarzı (vgl. 6762 sayılı TTK md. 456 a.F.)

berechtigend adj yetkili kılan; ~ **er Vertrag zugunsten Dritter** (BGB § 328 Abs. 1) üçüncü kişi yararına sözleşme (vgl. TBK md. 128); (alt) üçüncü şahsı borcun ifasını şahsen talep etmek için yetkili kılan akit (vgl. 818 sayılı BK md. 111 f. 2 a.F.)

berechtig adj 1. haklı; muhik; ↔ **unberechtigt**; 2. hak sahibi olan; hakkını haiz; ↔ **nichtberechtigt**; 3.

Berechtigte/r

yetkili; mezun; **die Beweispflicht darüber, dass die Kündigung ~ ist, wurde dem Arbeitgeber auferlegt** (ArbR) feshin haklı olduğunu ispat yükümlülüğü işverene yüklenmiştir; **Personen, die zur Verweigerung des Zeugnisses ~ sind** (StPO § 95 Abs. 2) tanıklıktan çekinebilecekler (vgl. CMK md. 124 f. 2); (alt) tanıklıktan çekinmeğe mezun olan şahıslar (vgl. CMUK md. 87 f. 3 a.F.); ~ **es Grundstück** (SachenR; Grunddienstbarkeit; SZGB Art. 743) yararlanılan taşınmaz (vgl. TMK md. 792); (alt) (arzi) irtifak hakkından istifade eden gayrimenkul (vgl. MK md. 715 a.F.); (→ Grundstück, herrschendes) (Grunddienstbarkeit; BGB § 1025) yararlanılan taşınmaz (vgl. TMK md. 792); (alt) (arzi) irtifak hakkından istifade eden gayrimenkul (vgl. MK md. 715 a.F.); (SZGB Art. 782 Abs. 3) yararlanılan taşınmaz (vgl. TMK md. 839 f. 3); (alt) istifade edecek gayrimenkul (vgl. MK md. 754 f. 3 a.F.); (GrundbR) takyit eden arazi; ↔ Grundstück, belastetes; ~ **es Interesse** haklı menfaat

Berechtigte pl hak sahipleri; **andere** ~ (SachenR; SZGB Art. 649c) diğer hak sahipleri (vgl. TMK md. 697; MK md. 626/b a.F.); **besser** ~ (ErbR; SZGB Art. 550 Abs. 3) üstün hak sahipleri (vgl. TMK md. 588 f. 3); (alt) müreccah hak sahipleri (vgl. MK md. 530 f. 2 a.F.); **mehrere** ~ (AktR; OR Art. 690) birden çok hak sahibi (vgl. TTK md. 432); **die zur Ablehnung ~** (StPO § 74 Abs. 2) ret hakkına sahip olanlar (vgl. CMK md. 69 f. 2); (alt) ret hakkını haiz olanlar (vgl. CMUK md. 67 f. 2 a.F.); **Zustimmung der im Rang gleich- oder nachstehenden ~n** (SchRG § 30 Abs. 1) dereceleri eşit olan veya sonradan gelen hak sahiplerinin onayı (vgl. TTK md. 1019 f. 1)

Berechtigte/r f/m hak sahibi; ↔ **Nichtberechtigte/r**; **unentgeltliche Verfügung eines Berechtigten** (Bereicherung; BGB § 822) hak sahibi olan bir kimsenin karşılıksız tasarrufu; **die zur Verweigerung**

Berechtigte/r

des Zeugnisses Berechtigte (→ *Zeugnisverweigerungsberechtigte*) (StPO § 97 Abs. 2) tanıklıktan çekinebilecek kimseler (vgl. CMK md. 126); (alt) tanıklıktan çekinme hakkına sahip olan kimseler (vgl. CMUK md. 89 a.F.); **mit Zustimmung des Berechtigten der Öffentlichkeit zugänglich gemachtes Werk** (UrhG § 6 Abs. 1) hak sahibinin rızasıyla umuma arz edilen eser (vgl. FSEK md. 7 f. 1)

Berechtigung f 1. (*Anspruch*) hak -kkı; 2. (*Befugnis*) yetki; (alt) salâhiyet; **die mit dem Nießbrauch verbundene dingliche** ~ intifa hakkına bağlı aynı hak; ~ **zum Anschluss als Nebenkläger** (StProzR) katılan sıfatıyla kamu davasına katılma hakkı; ~ **zur Rechtsmitteleinlegung** (ProzessR; *Recht auf Rechtsmitteleinlegung*) kanun yollarına başvurma hakkı (vgl. CMK md. 260)

Berechtigungsschein m yetki belgesi

Berechtsamsbuch n maden hakları kütüğü

Bereich m alan; (alt) saha

bereichern v.tr. zenginleştirmek; **sich** ~ zenginleşmek

Bereicherung f zenginleşme; (alt) mal iktisabı; **Anspruch aus ungerechtfertigter** ~ (→ *Bereicherungsanspruch*); **Forderung aus ungerechtfertigter** ~ (OR Art. 39 Abs. 3) sebepsiz zenginleşmeden doğan hak (vgl. TBK md. 47 f. 3); (alt) haksız mal iktisabı esasına binaen dava ikamesi hakkı (vgl. 818 sayılı BK md. 39 f. 3 a.F.); **ungerechtfertigte** ~ (BGB §§ 812–822) sebepsiz zenginleşme; (OR Art. 39 Abs. 3) sebepsiz zenginleşme (vgl. TBK md. 47 f. 3); (alt) haksız mal iktisabı (vgl. 818 sayılı BK md. 39 f. 3 a.F.); sebepsiz zenginleşme (vgl. TBK md. 135); (alt) haksız iktisap (vgl. 818 sayılı BK md. 117 a.F.); (z.B. OR Art. 508 Abs. 3) sebepsiz zenginleşme (vgl. TBK md. 597 f. 3); (alt) haksız mal edinme (vgl. 818 sayılı BK md. 498 a.F.); sebepsiz zenginleşme (vgl. TMK md. 775, 776); (alt) sebepsiz mal edinme (vgl. MK md. 699, 700 a.F.); sebepsiz

Bereitschaft

zenginleşme (vgl. TBK md. 76 vd.); (alt) haksız bir fiil ile mal iktisabı (vgl. 818 sayılı BK md. 61 vd.); sebepsiz zenginleşme (vgl. TBK md. 529 f. 2); (alt) haksız bir fiil ile mal iktisabı (vgl. 818 sayılı BK md. 413 f. 3 a.F.); **die** ~ **zurückerstatten** (OR Art. 62 Abs. 1) zenginleşmeyi geri vermek (vgl. TBK md. 76 f. 1)

Bereicherungsabsicht f (StGB §§ 242 ff.) sebepsiz zenginleşme niyeti

Bereicherungsanspruch m (→ *Anspruch auf Herausgabe einer ungerechtfertigten Bereicherung*) (OR Art. 67 Abs. 1) sebepsiz zenginleşmeden doğan istem hakkı (vgl. TBK md. 81 f. 1); (alt) haksız surette mal iktisabından dolayı ikame olunacak dava (vgl. 818 sayılı BK md. 66 a.F.); (lat) *condictio*; ~ **wegen Fehlens eines rechtlichen Grundes** (*SchuldR*) haklı bir sebep olmaksızın zenginleşmeden doğan istem hakkı; (lat) *condictio sine causa*; ~ **wegen Leistung trotz Fehlens einer Schuld** (*SchuldR*) borç olmadığı hâlde ödenmiş olan edimin geri istenmesine ilişkin istem hakkı; (alt) borç olmamasına rağmen yapılan eda dolayısıyla istirdat davası; (lat) *condictio indebiti*

Bereicherungsgläubiger/in m/f (*SchuldR*) zenginleşme alacaklısı; sebepsiz zenginleşmeden dolayı alacaklı olan kimse; haklı bir sebep olmaksızın mal kazanımından dolayı alacaklı olan kimse; ↔ *Bereicherungsschuldner*

Bereicherungsschuldner/in m/f (*SchuldR*) zenginleşme borçlusı; sebepsiz zenginleşmeden dolayı borçlu olan kimse; haklı bir sebep olmaksızın mal kazanımından dolayı borçlu olan kimse; ↔ *Bereicherungsgläubiger*

Bereinigung f (*Personenstand; Berichtigung; SZGB Art. 42*) düzeltme (vgl. TMK md. 39)

Bereitschaft f hazır olma (veya bulunma); (*Dienstbereitschaft*) nöbet; ~ **zur Arbeitsaufnahme** (→ *Arbeitsbereitschaft*) çalışmaya hazır olma (veya bulunma)

Bereitschaftsdienst

Bereitschaftsdienst *m* nöbetleşe hizmet; nöbet
Bereitschaftspolizei *f* nöbetçi kolluk
bereuen *v.tr.* pişman olmak
Bergbau *m* maden; madencilik –ği
Bergbauberechtigungen *pl* maden hakları
Bergbaubetrieb *m* maden işletmesi
Bergbauingenieur/in *m/f* maden mühendisi
Bergelohn *m* (SeeHR; HGB §§ 740 ff.) kurtarma ücreti (vgl. 6762 sayılı TTK md. 1222 vd.)
Berge- oder Hilfslohn *m* (SeeHR; HGB § 742 Abs. 1) kurtarma veya yardım ücreti (vgl. 6762 sayılı TTK md. 1224 f. 1)
Berggewerkschaft *f* maden sendikası
Bergmann *m* madenci
Bergmannsprämie *f* madenci primi (veya ikramiyesi)
Bergmannsrente *f* madenci emekliliği
Bergrecht *n* maden hukuku
Bergung *f* (SeeHR; HGB §§ 740 ff.) (eşya) kurtarma (vgl. TTK md. 1298 vd.); (alt) tahlisiye; ~ **und Hilfeleistung in Seenot** (HGB §§ 740–753) deniz tehlikesi altında kurtarma ve yardım (vgl. 6762 sayılı TTK md. 1222–1234 a.F.); **ein über die ~ oder Hilfsleistung geschlossener Vertrag** (HGB § 747) kurtarma veya yardım hakkında yapılan bir mukavele (vgl. 6762 sayılı TTK md. 1228 a.F.)
Bergungskosten *pl* (HGB § 754 Nr. 4) kurtarma masrafları (vgl. 6762 sayılı TTK md. 1235 no. 4 a.F.)
Bergungsschiff *n* (SeeHR) kurtarma gemisi; cankurtaran gemisi; (alt) tahlisiye gemisi
Bergungsversuch *m* kurtarma teşebbüsü
Bergungsvertrag *m* (SeeHR; Hilfsleistungsvertrag; HGB § 747) kurtarma sözleşmesi (vgl. TTK md. 1300); (alt) kurtarma mukavelesi (vgl. 6762 sayılı TTK md. 1228 a.F.); **den ~ nichtig erklären** (HGB § 747) kurtarma sözleşmesini iptal etmek (vgl. TTK md. 1301)
Bergwerk *n* maden; maden ocağı; ~ **als Gegenstand des Nießbrauchs** (BGB § 1038) intifa konusunun

Berichtigung

maden olması; intifa edilen şeyin maden olması
Bergwerke *pl* (z.B. SZGB Art. 771) madenler (vgl. MK md. 743 a.F.)
Bergwerksanteil *m* maden hissesi
Bergwerkseigentum *n* maden mülkiyeti
Bericht *m* rapor; (lat) relatio; **amtlicher** ~ resmî rapor; **vertraulicher** ~ gizli rapor; ~ **erstaten** rapor vermek
Berichter *m* (→ *Berichterstatter*) (A) raportör
Berichterstatter/in¹ *m/f* (GVG § 197) rapor yazmak (veya hazırlamak) için görevlendirilen üye; (alt) raportör âza; (z.B. StPO § 25) rapor yazmak için görevlendirilen üye (vgl. CMK md. 25); (alt) raportör üye (vgl. CMUK md. 24 a.F.); **Vortrag des ~s** (z.B. StPO § 351 Abs. 1) görevlendirilen üye tarafından hazırlanan raporun üyelere açıklanması (vgl. CMK md. 300 f. 1); (alt) raportör âza tarafından işin izahı (vgl. CMUK md. 319 f. 1 a.F.); (alt) raportör âzanın izahatı (vgl. CMUK md. 319 f. 2 a.F.)
Berichterstatter/in² *m/f* (PresseR; Zeitung; Korrespondent) muhabir
berichtigen *v.tr.* düzeltmek; (alt) tashih etmek
berichtigt *adj* düzeltilmiş; (alt) tashih edilmiş; musahhah; (Bilanz) ayarlanmış
Berichtigung *f* 1. düzelt(îl)me; (alt) tashih; 2. (Bilanz) ayarlama; **Ergänzung und ~ der periodischen Berichte und Rechnungen des Vormundes** (SZGB Art. 423 Abs. 1) vasinin belli dönemlerde vereceği rapor ve(ya) hesapları tamamlama ve düzeltme (vgl. TMK md. 464 f. 1); (alt) vasinin muayyen zamanlarda verdiği rapor ve hesapları ikmal ve tashih (vgl. MK md. 407 f. 1 a.F.); **schriftliche Einwilligung zur ~** düzeltilmesi için yazılı rıza; (alt) tashih için tahrirî muvafakat; ~ **einer falschen Angabe** (StGB § 158) yalan tanıklıktan dönme; şahadetten rücu ile hakikatı söyleme (vgl. TCK md. 289); ~ **des Grundbuchs** (SachenR)

Berichtigung

tapu kütüğünün düzeltilmesi;

(alt) tapu sicilinin tashihi; ~ **des**

Steuerbescheides (SteuerR) vergi

ihbarnamesinin düzeltilmesi; ~ **des**

Urteils (ZPO § 319) hükmün

tashihi (vgl. HMK md. 304)

Berichtigungsbeschluss *m* (ProzessR)

düzeltilme kararı; (ZPO § 319 Abs. 2)

tashihi kararı (vgl. HMK md. 304 f. 2)

Berichtigungsbuchung *f* (Buchf)

düzeltilme kaydı; ayarlama kaydı

Berichtigungskonto *n* (Buchf)

ayarlama hesabı

Berliner; ~ **Testament** (→ *Testament*,

wechselbezügliches) (BGB § 2269

Abs. 1) birbirine bağlı vasiyetname;

eşlerin karşılıklı ve birbirlerine bağlı

vasiyet tasarrufları ile yapılan ortak

vasiyetname; (lat) testamentum

correspectivum

Bern *n* Bern; ~ **er Übereinkunft**

Bern Sözleşmesi (9. 9. 1886); ~ **er**

Übereinkunft zum Schutz von

Werken der Literatur und Kunst

Edebi ve Artistik Eserlerin Himayesi

için Bern Sözleşmesi (9. 9. 1886);

~ **er Verband** Bern Birliği

berücksichtigen *v.tr.* gözönüne

(veya dikkate) almak; göz önünde

tutmak (veya bulundurmak); (alt)

nazarı itibara almak; **die Belastung**

~, **welche die Person für ihre**

Umgebung bedeutet (*fürsorgliche*

Freiheitsentziehung; SZGB Art. 397a

Abs. 2) kişinin çevresine getirdiği

külfeti göz önünde tutmak (vgl. TMK

md. 432 f. 2)

Berücksichtigung *f* gözönüne (veya

dikkate) al(m)ma; göz önünde

tut(ul)ma (veya bulundur(ul)ma); (alt)

nazarı itibara al(m)ma; **wenn die**

Zahlung eines Ausgleichs unter

~ aller Umstände der Billigkeit

entspricht (*Handelsvertreter*; HGB

§ 89b Abs. 1 Nr. 3) denktaşınin

ödenmesi, hâlin bütün gereklerine

göre hakkaniyete uygun düşüyorsa

(vgl. TTK md. 122 f. 1 c); **unter ~**

der persönlichen Verhältnisse

der Erben (z.B. SZGB Art. 621

Abs. 1) mirasçılarn kişisel yetenek

ve durumlarını göz önünde tutmak

suretiyle (vgl. TMK md. 661 f. 1);

(alt) mirasçılarn hâl ve şansını nazarı

Berufsausbildungsbeihilfe

dikkate alarak (vgl. MK md. 598 f.

1 a.F.); ~ **der persönlichen und**

wirtschaftlichen Verhältnisse

(*Geldstrafe*; StGB § 40 Abs. 2)

ekonomik ve şahsi hâlleri göz

önünde bulundurma (vgl. TCK md.

52 f. 2); **unter ~ der vereinbarten**

Beförderung (HR; *Frachtgeschäft*;

HGB § 411) kararlaştırılan taşıma

dikkate alındığında (vgl. TTK

md. 862); ~ **der Wünsche der**

Mehrheit (z.B. SZGB Art. 611

Abs. 2) çoğunluğun arzusunu göz

önünde bulundurma (vgl. TMK md.

650 f. 2); (alt) ekseriyetin arzularını

nazarı itibara alma (vgl. MK md. 590

a.F)

Beruf *m* meslek –ği; meslek –ği;

freier ~ serbest meslek; **ohne** ~ (→

beruflos); **einen ~ ausüben oder**

ein Gewerbe betreiben (EheR;

SZGB Art. 229) bir meslek veya

sanat icra etmek (vgl. TMK md. 264)

berufen¹ *v.tr.* 1. atamak; (alt) nasbetmek

berufen² *v.refl.* dayanmak; (alt) istinat

etmek; **sich auf eine Gesetzes-**

vorschrift ~ (z.B. SZGB Art. 963

Abs. 2) kanun hükmüne dayanmak

(vgl. TMK md. 1013 f. 2); **sich auf**

eine gleichwertige Urkunde ~

(z.B. SZGB Art. 963 Abs. 2) eşdeğer

bir belgeye dayanmak (vgl. TMK md.

1013 f. 2); (alt) muadil bir vesikaya

istinat etmek (vgl. MK md. 922 f. 2

a.F); **sich auf den guten Glauben**

~ (z.B. SZGB Art. 3 Abs. 2) iyiniyet

iddiasında bulunmak (vgl. TMK md.

3 f. 2); **sich auf ein rechtskräftiges**

Urteil ~ (z.B. SZGB Art. 963

Abs. 2) kesinleşmiş mahkeme

kararına dayanmak (vgl. TMK md.

1013 f. 2); (alt) kaziyei muhakemeye

istinat etmek (vgl. MK md. 922 f. 2

a.F)

berufen³ *adj* atanmış; (alt) mansup

Berufsakademie *f* meslek akademisi

Berufsausbildung *f* (temel) meslek

eğitimi; **abgeschlossene** ~ bitmiş

meslek eğitimi; **duale** ~ ikili meslek

eğitimi; **duales System der** ~ ikili

meslek eğitimi sistemi; **Förderung**

der ~ meslek eğitimini teşvik

Berufsausbildungsbeihilfe *f* meslek

eğitim yardımı

Berufsausbildungsmaßnahmen

Berufsausbildungsmaßnahmen *pl* meslek eğitim önlemleri
Berufsausbildungsvertrag *m* meslek eğitim sözleşmesi; (*TR*) çıraklık mukavelesi
Berufsausübung *f* meslek (ve sanatın) icrası; **Freiheit der Berufswahl und der** ~ (*GG Art. 12*) meslek seçim ve icrası serbestisi; **Untersagung der** ~ meslek ve sanatın icrasını yasaklama
Berufsberater/in *m/f* meslek danışmanı
Berufsberatung *f* meslek danışmanlığı
Berufsberatungsstelle *f* meslek danışmanlığı merkezi
Berufsbezeichnungen *pl* meslek unvanları; **Missbrauch von Titeln, ~ und Abzeichen** (*StGB § 132a Abs. 1 Nr. 1*) resmî sıfat, meslek unvanı ve nişanların kötüye kullanılması; haksız nişan ve alametlerin kullanılması (*vgl. TCK md. 253*)
Berufsbildung *f* (*ArbR*) meslek eğitimi
Berufsbildungsausschuss *m* (*ArbR*) meslekî eğitim kurulu
Berufsbildungsgesetz *n* (*BBiG*; *BerBiG*) Meslekî Eğitim Kanunu
Berufsbildungsprogramme *pl* meslek eğitimi programları
berufserfahren *adj* meslekte deneyimli; (*alt*) meslekî tecrübesi olan
Berufserfahrung *f* meslek deneyimi; (*alt*) meslekî tecrübe; **ohne** ~ meslek deneyimi olmayan; acemi
Berufsethos *n* meslek ahlâkı
Berufsförderung *f* meslek teşviki; mesleği teşvik
Berufsfreiheit *f* (*VerfR*) meslek ve sanatı icra serbestisi
berufsfremd *adj* meslek dışı; mesleğe yabancı; meslekten olmayan
Berufsfahrer *f* meslek riski
Berufsgeheimnis *n* meslek sırrı; **Offenbaren des ~ses** (*StGB § 203*) meslek sırrının açıklanması (*vgl. TCK md. 198*)
Berufsgenosse/-in *m/f* meslektaş
Berufsgenossenschaft *f* meslek sendikası
Berufsgerichte *pl* meslek disiplin kurulları

Berufung

Berufshaftung *f* meslek sorumluluğu
Berufshilfe *f* (*Unfallversicherung*) meslek yardımı
Berufskraftfahrer/in *m/f* meslekten şoför
Berufskrankheit *f* meslek hastalığı
Berufsleben *n* meslek yaşamı; (*alt*) meslek hayatı
beruflos *adj* mesleksiz
Berufsrichter *m* meslekten hâkim; ↔ *Ehrenrichter*
Berufsschule *f* meslek okulu
Berufstätige/r *f/m* meslek sahibi
Berufsunfähigkeit *f* mesleği icra edemezlik; meslekte iş göremezlik
Berufsverband *m* meslek birliği; işkolu sendikası
Berufsverbot *n* (*StGB § 70*) meslek veya sanatın icrasının yasaklanması (*vgl. TCK md. 53*); (*alt*) meslek ve sanatın tatili cezası (*vgl. 765 sayılı TCK md. 25 a.F*); **Verstoß gegen das** ~ mesleğin icrası yaşama ihlâl; **vorläufiges** ~ (*StPO § 132a*) geçici olarak mesleğin icrası yaşağı; meslek veya sanatın icrasının geçici olarak yasaklanması
Berufsverbrecher/in *m/f* suç işlemeyi meslek olarak yapan kimse
Berufsvereinigung *f* meslek birliği
Berufswahl *f* meslek seçimi; **Freiheit der ~ und der Berufsausübung** (*GG Art. 12*) meslek seçim ve icrası serbestisi
Berufung¹ *f* (*ProzessR*) istinaf; **Ausschluss der ~** (*ProzessR*) istinaf edilememe; istinafin caiz olmaması; **durch** ~ (*ProzessR*) istinafen; istinaf yoluyla; **Rechtsmittel sind ~, Revision und sofortige Beschwerde** (*ProzessR*) kanun yolları; istinaf, temyiz ve acele itirazdır; ~ **einlegen** istinaf yoluna başvurmak
Berufung² *f* ata(n)ma; (*alt*) nasb; ~ **in das Beamtenverhältnis** memuriyete atanma; ~ **auf den früheren Eid** (*StPO § 67*) önceki yeminin hatırlatılması (*vgl. CMK md. 57; CMUK md. 60 a.F*); ~ **zum Erben** (*ErbR*) (külli halefiyette) mirasçı atanması; ~ **zum Schöffenamnt** (*StProzR*) fahri üye hâkim görevine atanma

Berufungsantrag

Berufungsantrag *m* istinaf dilekçesi
Berufungsbeantwortung *f* istinaf davalısının cevabı
Berufungsbegründung *f* (*ProzessR*; *StPO* § 317) istinaf gerekçesi; istinafta sebep gösterme
Berufungsbeklagte/r *f/m* istinaf davalısı; (*alt*) müstenifünaleyh; ↔ *Berufungskläger*; **Säumnis des Berufungsbeklagten** istinaf davalısının gıyabı
Berufungseinlegung *f* istinaf isteminde bulunma; (*alt*) istinaf talebinde bulunma
Berufungsentscheidung *f* istinaf kararı
Berufungserwiderung *f* (*ZPO* § 520 *Abs. 2*) istinaf dilekçesine cevap (*vgl. HMK md. 347*)
Berufungsfrist *f* istinaf süresi
Berufungsgericht *n* istinaf mahkemesi
Berufungsgrund *m* istinaf sebebi
Berufungsinstanz *f* istinaf mercii
Berufungskläger/in *m/f* istinaf davacısı; (*alt*) müstenif; ↔ *Berufungsbeklagter*
Berufungsschrift *f* istinaf dilekçesi
Berufungsurteil *n* istinaf hükmü
Berufungsverfahren *n* 1. (*ProzessR*) istinaf usulü; istinaf davası; 2. (*HochschulR*) atama usulü; **Hauptverhandlung im** ~ (*StPO* §§ 323 *ff.*) istinafta duruşma (*vgl. CMK md. 281 vd.*)
Berufungsverhandlung *f* istinaf duruşması
Berufungsweg *m* istinaf yolu
beruhen *v.intr.* (auf) dayanmak (-e); (*alt*) müstenit olmak (-e); istinat etmek (-e); **auf dem Urteil** ~ hükme esas teşkil etmek; **auf einer Verletzung des Gesetzes** ~ (*Revisionsgründe*; *StPO* § 337 *Abs. 1*) hukuka aykırı olması nedenine dayanmak (*vgl. CMK md. 288 f. 1*); (*alt*) kanuna muhalif olması sebebine müstenit olmak (*vgl. CMUK md. 307 f. 1 a.F.*)
Beruhigungspolitik *f* idareimaslahat politikası
berühmt *adj* meşhur
berühren *v.tr.* 1. dokunmak; 2. etkilemek; **die Gültigkeit der Urkunde als Scheck nicht** ~ (*ScheckG Art. 3*) senedin çek olarak

Beschädigung

geçerliliğini etkilememek (*vgl. TTK md. 783 f. 1*); (*alt*) senedin çek olarak muteber olmasına hanel gelmemek (*vgl. TTK md. 695 f. 1 a.F.*)
Besatzung¹ *f* 1. (*VölkerR*) işgal; 2. (*Truppen*) işgal kuvvetleri
Besatzung² *f* 1. (*Mannschaft*) mürettebat; 2. (*SeeHR*) adamlar; **die ~ des Schiffes** geminin adamları
Besatzungsgebiet *n* (*VölkerR*) işgal bölgesi
Besatzungsmächte *pl* (*VölkerR*) işgal kuvvetleri; işgal devletleri
Besatzungsrecht *n* işgal hukuku
Besatzungsstatut *n* işgal statüsü; işgal yönetmeliği
Besatzungszone *f* (*VölkerR*) işgal bölgesi
beschädigen *v.tr.* 1. zarar vermek; hasara uğratmak; 2. tahrip etmek; bozmak; zedelemek
beschädigt *adj* (*VersR, HR*) hasarlı; hasara uğramış; zarar görmüş; ↔ *unbeschädigt*; **Güter, die ~ im Bestimmungshafen ankommen** (*SeeHR; HGB* § 875 *Abs. 1*) varma limanına hasarlı olarak ulaşan mallar (*vgl. 6762 sayılı TTK md. 1434 f. 1 a.F.*); **~e Güter** (*HGB* § 875) hasara uğramış mallar (*vgl. 6762 sayılı TTK md. 1434 a.F.*)
Beschädigung *f* hasar; zarar verme; ızrar; tahrip **-bi**; zedeleme; **das Gut vor Verlust und ~ schützen** (*HR; Frachtgeschäft; HGB* § 411) eşyayı ziya ve hasardan korumak (*vgl. TTK md. 862*); **Klausel „frei von ~ außer im Strandungsfall“** (*SeeHR; HGB* § 851) “Karaya oturmadan başka hasar frankodur” kaydı (*vgl. 6762 sayılı TTK md. 1410 a.F.*); **ohne ~ der Sache** (*Bereicherung; OR Art. 65 Abs. 2*) o şeye zarar vermeksizin (*vgl. 818 sayılı BK md. 64 a.F.*); **ohne wesentliche** ~ (*Vermischung; SZGB Art. 727 Abs. 1*) önemli bir zarara uğratılmadan (*vgl. TMK md. 776 f. 1*); (*alt*) ehemmiyetli bir surette tahrip edilmeksizin (*vgl. MK md. 700 f. 1 a.F.*); **~ durch Eis** (*HGB* § 820 *Abs. 2 Nr. 1*) buz hasarına uğrama (*vgl. 6762 sayılı TTK md. 1379 f. 2 no. 1*); **~ an der Gesundheit** (*StrafR; Körperverletzung; StGB* § 223 *Abs. 1*)